GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28. franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 49. Joi, 4 Iuliu|22 Iuniu 1878.

Romani'a inaintea Congressului.

Brasiovu, 3 Iuliu 1878.

Alaltaeri in fine Congressulu a luatu in desbatere si cestiunea Basarabiei. In siedinti'a plenara de Sambata, in care delegatii greci au fostu ascultati pentru prim'a-óra asupr'a dorintieloru poporului grecescu, Congressulu a decisu, cá se fia invitati pe Luni si representantii R maniei spre a espune cererile natiunei romane.

Gravu si solemnelu este momentulu, in care Romani'a pasiesce inaintea areopagului europeanu, cerendu se i se faca dreptate. Cu anim'a palpitanda astépta fiecare romanu veridictulu marelui tribunalu internationalu din Berlinu, dér' nu mai puçinu nerabdatori cá romanii sunt si toti ómenii de bine din sinulu natiuniloru civilisate europene, cari vedu in caus'a romana o causa celebra a libertatii, a dreptului gintiloru. Totu insulu, care mai are sensu pentru dreptate si morala, aceste scumpe tesaure ale civilisatiunei omenesci, simte, ca modulu, in care se va resolvi cestiunea Basarabiei va decide si asupra intrebarei, ca óre mai esista in adeveru o Europa séu nu?

Déca adunarea dela Berlinu representa vointi'a Europei, atunci se decisiunile sale nu potu fi contrarie interessului veditu alu acestei'a, déca mai esista o Europa in sensulu adeveratu alu cuventului, nu este de crediutu, cá ea se consacreze o rapire atatu de nelegiuita a unei provincie dela unu statu, care are titluri de ajunsu, spre a pretinde, cá se fia recompensatu cá unu invingêtoriu, nu inse pedepsitu cu ruperea unei bucati din corpulu seu, cá unu poporu invinsu, care a trecutu prin jugulu caudinu. Se revólta totu sangele in noi, de cateori ne gandimu numai la o asemenea possibilitate.

Nu mai este departe momentulu, care ne va scóte din ori-ce dubietate ce-o amu mai avé in privinti'a acést'a. Din nenorocire scirile ce ne vinu dela Berlinu nu ne lasa se speramu intr'o isbanda deplina a dreptei cause romane, ba déca amu crede faimei celei mai noue, nedreptatea, strigatória la ceriu a rapirei Basarabiei ar' fi fostu deja sanctiunata in siedinti'a de eri a Congressului. Adeveratu, ca se adauge, ca partea nordica a Basarabiei romane (districtulu Ismailu) si tienutulu de a lungulu Dunarii pana la gur'a Chiliei va remané in posessiunea Romaniei, si ca acést'a va mai capetá cá desdaunare Dobrogi'a si inca unu petecu de pamentu, dér' tóte aceste nu ne potu consolá asupra colossalei perderi, ce ar' suferi Romani'a, fia si numai prin instrainarea unei parti a Basarabiei.

Nu potemu dá crediementu acestei sciri funeste din urma, pana nu se va adeveri pe deplinu — de ceea ce ceriulu se feresca pe poporulu romanu, — trebuie se constatamu inse cu profunda dorere ca scirile premergatórie inca sunt catu se póte de triste. Astfeliu se anuntia ca plenipotentiarii mariloru poteri ar' fi angagiatu pe representantii romani se se invoiésca de a dreptulu cu Russi'a pe bas'a de mari compensari pe malulu dreptu alu Dunarii, delegatii romani inse au refusatu dicêndu ca prin acést'a s'ar' schimbá numai nátur'a cestiunei dunarene, care póte fi regulata si fara o intielegere directa cu Russi'a. Va se dica representantii romani au refusatu ori-ce transactiune, ei tienu cu firmitate la cererile sanctiunate de catra representatiunea nationala si specificate cu-o rara claritate si precisiune in memorandulu, ce l'au supusu Congressului. Impregiurarea ca delegatii Romaniei sunt decisi a nu se abate nicidecumu dela dreptele cereri formulate in acestu memorandu —, pe care 'lu publicamu mai la vale — ne face se speramu, ca pana in momentulu de façia cuventulu din urma inca nu s'a respicatu in cestiunea Basarabiei. Nu ne vine a crede cá Congressulu se fi potutu trece intr'o singura siedintia peste gravele postulate ale Romaniei.

Peste puçinu vomu cunósce resultatulu finalu alu otarariloru Congressului. Romani'a 'lu astépta cu anim'a tremurenda a unei mame, carei'a voiescu se-i rapésca o scumpa fiica, dér' cu consciinti'a unui sufletu eroicu, care si-a implinitu datori'a si voiesce se si-o impliniésca pana la finitu. Periculu, ce amenintia tiér'a, e mare, amu disu si o repetamu. Candu va fi scapata Romani'a de invasiunea russa, candu voru parasi ostirile Tiarului tiér'a? Eta totu atatea cestiuni de suprema gravitate pentru viitoriulu Romaniei, cari prin rapirea Basarabiei potu se capete o solutiune din cele mai funeste Independenti'a Romaniei in casulu acest'a ar' fi numai o umbra, in adeveru nu ar' mai esistá. Nu e de crediutu, ca Europ'a se aprobeze o asemenea stare de lucruri la Dunare, nimicindu creatiunea s'a dela 1856. Déca totusiu congressulu ar' decide in defavorulu Romaniei, acést'a ar' fi unu semnu ca adunarea din Berlinu in adeveru nu a representatu vointi'a Europei, ci numai lacomi'a unoru state mari, cari spre detrimentulu moralei publice europene, s'au invoitu intre sine a se inavuti prin nedreptatirea celoru mai mici si mai slabi!

Discursulu tronului

rostitu de catra Majestatea S'a regele Ungariei la inchiderea sessiunei din 1875—1878 a dietei unguresci suna asia:

„Onorati Domni! Magnati si Deputati! iubiti credintiosi! Plini de sperantia si incredere V'amu fostu salutatu la 31 Augustu 1875, candu amu deschisu acést'a camera. Cu acést'a ocasiune V'amu atrasu atentiunea asupra importanteloru afaceri ce erau a se terminá. Amu accentuatu intre altele, ca restabilirea ecuilibrului in financie si inlaturarea defecteloru ce se aréta in toti ramii administratiunei si justitiei, va recere o neintrerupta activitate legata in orecare privire chiaru cu sacrificii. Situatiunea generala politica inse a ingreunatu fórte terminarea lucrariloru necessarie pentru regularea financieloru si redicarea creditului tierii; totodata au recerutu transactiunile asupra unoru cestiuni insemnate intre ambele state ale monarchiei Nóstre desbateri mai indelungate si au ocupatu multu timpulu dvóstre.

Sub asemeni impregiurari n'a fostu possibilu a terminá totu, ce era de doritu. Cu tóte aceste s'au facutu multe, atatu cu privire la regularea financeloru tierei, catu si cu privire la administratiune si justitia. Vomu amiutí numai, ca aplicatiunea stricta a principiului de economia si iubirea de jertfa, ce s'a manifestatu in conclusele dvóstre, face possibila si sub aceste impregiurari imbunatatirea bilantiului financieloru si redicarea creditului statului. S'au creatu legi spre inlaturarea multoru defecte in administrarea financieloru si pe terenulu administratiunei. O lipsa, ce-o simtiea de multu natiunea in justitia, s'a acoperitu prin crearea unui codice criminalu. Stipulatiunile inchiaiate in anulu 1876 intre ambele state ale monarchiei pe 10 ani au fostu reinnoite.

Acést'a va avé unu efectu binefacêtoriu asupra intereseloru ambeloru state ale monarchiei Nóstre, asupra bunastarei tuturoru popóreloru sale si pentru concessiunile facute de ambele parti, ambele voru aflá desdaunare cu prisosintia in acea potere ce-o va dá fiacarei parti acést'a noua documentare a comuniunei de interesse si de idei. Acést'a Ne garantéza totodata, ca dietele viitórie voru avé timpulu necessariu, spre a indeplini ce nu s'a facutu inca, si a realisá totu, ce va pretinde interessulu iubitului Nostru regatu Ungari'a.

Starea presenta a afaceriloru esteriore Ne lasa se speramu, ca va succede a asigurá pe lenga interessele monarchiei Nóstre si binefacerile pacii. Cu bucuria recunóscemu, ca unu meritu principalu are la acést'a spriginulu patrioticu, ce l'ati datu guvernului Meu. Ori-ce va aduce viitoriulu, potemu se avemu increderea, ca interessele monarchiei Nóstre si asia ale iubitului Nostru regatu Ungari'a voru aflá in dvóstra, precumu si in fiecare fiiu álu tierii unu radiemu siguru.

Dupa acést'a espressiune de incredere primiti pentru zelósele dvóstre silintie multiamit'a Nóstra caldurósa. Primiti si transmiteti comittentiloru dvóstre sincer'a Nóstra salutare regala. Cu acést'a declaramu diet'a presenta de inchisa.“ —

Ocuparea Bosniei si a Herzegovinei.

Va se dica, nu ne-amu insielatu, candu amu sustienutu, ca cabinetulu austro-ungaru póte se fia nedecisu in multe, dér' are o dorintia fierbinte, o singura nestramutata tienta si acést'a este: ocuparea Bosniei si a Herzegovinei. De doui ani si mai bine, dela conferinti'a din Reichsstadt incóce, s'a discutatu necontenitu in pressa planulu ocuparii acestoru provincie si s'au facutu in secretu tóte pregatirile pentru realisarea lui. Cetitoriloru nostri nu li sunt necunoscute fasele, prin cari a trecutu ide'a ocuparii provincieloru mentiunate. Le vomu reaminti numai ceea ce amu mai spusu cu alta ocasiune, ca acést'a idea 'si are leaganulu seu, sorgintea s'a in Berlinu si ca de aci a fostu mai antaiu respandita in lume. Este o idea, séu mai bine disu unu planu de predilectiune alu „prea intieleptului“ cancelariu germanu. Bismarck a ,dis'o la diferite ocasiuni, ca chiamarea Austriei ar' fi a-si straplantá punctulu seu de gravitatiune dela occidentu spre orientu si a cuprinde catu mai multu terenu in sud-ostulu monarchiei. Cancelariulu germanu isi are causele sale, pentru cari doresce acést'a si ele nu sunt greu de gacitu, déca ne gandimu la tierile germane ale Austriei!

Ori-care ar' fi fostu inse motivulu lui Bismarck este faptu, ca planulu cabinetului austriacu relativu la ocuparea Bosniei a fostu sustienutu in totu timpulu de catra guvernulu germanu, ear' mai in urma a pledatu cu caldura pentru elu principele Bismarck la més'a cea verde a Congressului. Scirile cele mai noue sosite dela Berlinu constata adeca, ca la propunerea Angliei si la staruinti'a Germaniei, congressulu in siedinti'a s'a de Vineri a imputernicitu pe Austro-Ungari'a a pacificá Bosni'a si Herzegovin'a, cu alte cuvinte, a luá in mana administratiunea politica si militara a acestoru tieri, pe timpu nedeterminatu, spre a restabili acolo pacea si ordinea. Tóte poterile, se dice, au consimtitu la acést'a, numai representantii Turciei s'au opusu, dér' numai incatu privesce durat'a ocupatiunei. Alte telegrame spunu, ca Turci'a ar' fi cu totulu in contra ocupatiunei, din care causa nici nu si-a datu votulu, congressulu inse se-i fi reservatu libertatea de a si-'lu dá si mai pe urma. (Ce marinimositate!) Destulu, ca ne mai reflectandu la atitudinea Turciei, presiedintele Bismarck a anuntiatu in fine, ca congressulu a datu Austro-Ungariei mandatulu de a luá in mana organisarea administrativa a Bosniei si a Herzegovinei.

Decisiunea acést'a a Congressului este de cea mai mare gravitate pentru monarchi'a austro-ungara si va avé o influintia poternica asupra politicei sale esteriore nu mai puçinu, cá asupra celei interióre. Acuma incepe a se desvelí politic'a contelui Andrássy, ca se aréta in tóta golatatea ei cá o politica, ce tinde, in intielegere cu Russi'a si Germani'a la — impartiél'a Turciei. Acést'a o constata acuma si „Journal des Débats“, care de multe-ori a fostu luatu in aperare atitudinea cabinetului austriacu. Toti acei'a, cari credeau susu si tare, ca contele Andrássy prepara numai resbelulu cu Russi'a, se potu adi convinge despre

adeveratulu scopu alu creditului de 60 milióne si alu mobilisarei partiale.

Nu se póte negá, ca Andrássy a sciutu se se lupte cu dibacia cu opositiunea ce se redicase in Ungari'a si chiaru si in Austri'a in contra planului de ocupare séu mai bine disu anecsiune a Bosniei si Hérzegovinei. Si óre 'i póte imputá astadi acea opositiune, ca nu s'ar' fi tienutu de promissiunile facute? Nicidecumu. Andrásy a evitatu intotdeaun'a a se declará pe faḉia, totu ce a asiguratu a fostu, ca nu va procede decatu numai in intielegere cu Europ'a si spre aperarea intereseloru monarchiei.

Ei bine póte se-i impute acuma cineva si, ca ar' lucrá de capulu seu fara scirea Europei séu ca n'ar' lucrá in interessulu monarchiei? Oficiosii din Vien'a si Budapest'a se grabescu a asigurá, ca nu e vorb'a de-o anecsiune, ci numai de-o ocupatiune temporaria a Bosniei si Herzegovinei. Intielegeti ómeni buni: ocupatiune temporaria p e t i m p u n e d e t e r m i n a t u!

Intru aceea oficiosii bismarckiani sunt mai sinceri in cestiuni, cari nu-i atingu pe ei, ci bunaóra pe Austro-Ungari'a. Astfeliu dice „Nordd. allg. Ztg.“ din Berlinu: . . . „Se nu créda cumva guvernulu turcescu, ca austriacii voru organisá Bosni'a si Herzegovin'a, ca voru construi acolo póte siosele si drumuri de feru spre a parasi apoi érasi acele tieri. Acést'a le ar' veni prea bine turciloru, dér' cei din Vien'a anevoie voru voi se organiseze Bosni'a si Herzegovin'a pentru serbi.“ „National-Ztg.“ dice: „Cele 80,000 trupe austriace voru schimbá dela fundamentu relatiunile Austro-Ungariei cu Pórt'a. Austro-Ungari'a declara, ca-'si pretinde partea s'a in Orientu. Cestiunea orientala intra prin acést'a i n t r' o n o u a f a s a.“

Noi vomu adauge, ca si politic'a interióra a monarchiei va intrá intr'o noua fasa in momentulu, candu divisiunea generalului Szapáry va trece fruntari'a de sudu. Visulu croatului Ljudevit Gay este aprópe de realisarea s'a. Petr'a din vêrfu s'a pusu in miscare. Cine ar' cuteza a predice, ce urmari póte avé acestu pasu gravu pentru viitoriulu monarchiei nóstre? —

Memoriulu, presentatu Congressului din Berlinu de plenipotentiarii I. S. Principelui Romaniei.

Dela tractatulu din Parisu, Romani'a, sustienuta de marile poteri, s'a ocupatu cu pacinic'a desvoltare a institutiuniloru si a midiulóceloru sale, fora alta ambitiune de catu de a respunde binevoitórei asteptari a Europei.

In timpulu partialeloru complicari, care se sfersira prin resbelulu dintre Russi'a si Turci'a, Romani'a, credintiósa datorieloru sale, remase pe deplinu straina de turburarile ce bantuiau tiermulu dreptu alu Dunarii. Doritória de a mantiené si de a face se i se respecte neutralitatea, ea se incercà, ainte si pe timpulu conferintiei din Constantinopolu, se'si puna acea neutralitate sub scutulu mariloru poteri. In scopulu acest'a s'adressà chiaru sublimei Porti, dér' nerodităria 'i remasera tóte silintiele.

Candu Russi'a, in ajunu de a declará resbelulu, cerù pentru armatele sale trecere pe teritoriulu romanu, situatiunea Romaniei deveni gingasia si anevoiósa. Spre a'si adaposti pamentulu si esistenti'a de vijeliele ce se gramadiau in giuru'i, inchiaià cu Russi'a conventiunea din 4/16 Aprile 1877.

In schimbulu insemnateloru folóse, ce acea conventiune asigurà armateloru potornicului seu vecinu, guvernulu principariu nu cerù, de catu o singura compensare: garantarea integritatii teritoriale a tierei, care 'i era incredintiata. Acésta intregitate fù stipulata prin art. II alu conventiunei, care se rostesce curatu:

„Pentru cá nici unu inconvenientu séu periculu se nu „resulte pentru Romani'a din faptulu trecerii trupeloru russe „pe teritoriulu seu, guvernulu Majestatii Sale imperatului „tuturoru Russieloru se obliga a mantiené si a face a se „respectá drepturile politice ale statului romanu, astfeliu „cumu resulta din legile interióre si tractatele esistinte, „precumu si a mantiené si aperá integritatea actu„ala a Romaniei.“

Inserarea cuvinteloru de „i n t r e g i t a t e a c t u a l a“ fusese presentata de ministrii romani cá o conditiune s i n e q u a n o n a subsemnarii conventiunei. Multiamita adoptarii acestei clause de catra plenipotentiarulu russu, Romani'a se crediù sigura, ca 'si va pastrá limitele esistente. Se margini dér' a'si apará fruntari'a insiruindu-'si trupele pe tiermii Dunarei si proclamandu'si independinti'a in momentulu, candu tunurile turcesci bombardau porturile romane, remase in rolu'i defensivu.

Dér' operatiunile militarie schimbandu-se mai pe susu de asteptarile universale, Romani'a se vediù din nou espusa a deveni teatrulu ostilitatiloru. Atunci, cá se 'nlature acestu pericolu, si dupa repetitele si staruitórele chiamari ale comandantului capu alu armateloru russe, armat'a romana trecù Dunarea.

Cooperarea ei nu puçinu contribuì pentru succesulu finalu alu campaniei, care se sfêrsì prin inchiaiarea unui armistitiu urmatu de negotiari de pace.

Acele negotiari fura urmate fora nici o participare a Romaniei, si totusi ecitatea ar' fi cerutu cá alianti'a de pe campii de batalia se se fi mantienutu si pe terenulu diplomaticu.

In lun'a lui Ianuariu generalulu comite Ignatieff, trecêndu prin Bucuresci spre a se duce la San-Stefano, transmise cabinetului principariu o epistola a I. S. principelui Gorciakoff, in care cestiunea unui schimbu teritorialu erá oficialu tractata pentru antaiasi data, dér' in care cuventului de Basarabi'a nu erá pronuntiatu inca. Imputernicitulu russu avea missiunea de a fi, prin viu graiu, si mai esplicitu. Aretá dér' intr'unu modu formalu, intentiunea guvernului imperialu de a dobendi dela Romani'a instrainarea Basarabiei.

Interesulu si sicuranti'a statului impuneau guvernului principelui Carolu datori'a de a nu primì propunerea ce i se aducea la cunoscintia. Tiér'a, care mai nainte se chiamá „Principatele Dunarene“, nu potea se cedeze partea cea mai insemnata a riului, carui'a 'i datoriea vechi'a 'i numire, desvoltarea comerciala si binefacerile situatiunii sale geografice.

Romani'a pune cu atatu mai multu pretiu pe pastrarea unei provincii, care e unulu si acelasi corpu cu tiér'a si o pune in contactu cu marea, cu catu mai multu a pretiuitu, dupa perderea intregei Basarabii, cucerita pentru prim'a óra la 1812, folósele restituirii partiale facute in 1856.

Dér' nu numai necesitatile particularie si simtiementulu nationalu au comendatu Romaniei acésta linea de purtare. Liber'a navigatiune a Dunarii, strinsu legata cu starea de posessiune actuala, constituie unu interessu, carui'a marele poteri 'i-au recunoscutu, in Conferinti'a dela Paris, unu caracteru europeanu.

Actulu preliminaru dela San-Stefano nu tienù séma de aceste diverse consideratiuni, si Romani'a, la esirea dintr'unu resbelu, la care luase parte intr'unu modu activu si utilu, se gasì in faḉi'a unui tractatu, care fusese incheiatu fara ea, si care nu se ocupá de ea de catu pentru a o lovi in interessele'i vitale si in drepturile'i esentiale.

Prin acestu tractatu, Russi'a, in intielegere directa si isolata cu Turci'a, isi pastrà facultatea, cá Dobroge'a, care ei era cedata s'o, schimbe cu Basarabi'a romana, schimbu, care fusese respinsu intr'unu modu formalu de catra guvernulu romanu; in acelasi timpu, isi pastrà unu dreptu de trecere prin restulu tierii romanesci, pentru comunicarea armateloru sale cu Bulgari'a.

Astfeliu Romani'a, in urm'a unei fericite campanii militare, ar' perde o parte insemnata din teritoriulu seu si ar' fi lipsita de singurulu litoralu maritimu ce posede. Afara de acestea, departe de a reintrá in repausulu, de care ar' avé nevoia pentru a'si repará fortiele, ar' mai fi inca multu timpu turburata prin trecerea de trupe straine, ale caroru opriri (étapes) s'ar' poté schimbá intr'o adeverata ocupare.

Ce e dreptu, independinti'a'i este inscrisa in tractatu: inse lipsita de fruntariele sale dela Dunarea de josu si dela mare si supusa unui dreptu de servitute, Principatulu n'ar' fi in faptu nici liberu, nici independinte. Situatiunea s'a, departe de a se imbunatatí, ar' deveni mai precaria de catu in trecutu, de órece ultimulu efectu alu pacii isolate dintre Russi'a si Turci'a ar' fi de a scóte pe Romani'a de sub garanti'a colectiva a poteriloru, scutulu ei celu statornicu.

Astadi, candu tractatulu dela San-Stefano e obiectulu deliberariloru Europei, Romani'a isi ea libertatea, prin organulu subsemnatiloru, de a supune plenipotentiariloru mariloru poteri punctele urmatórie, a caroru adoptare, respundiendu in acelasi timpu trebuintieloru si dorintieloru tierii, n'ar' fi de catu consacrarea drepturiloru sale si garantarea intereseloru europene, astfeliu precumu aceste drepturi si aceste interesse au fostu recunoscute de catra tractatulu din Paris.

1. Nici o parte din teritoriulu actualu se nu fia deslipita de Romani'a;

2. Teritoriulu romanu se nu fia supusu la nici unu dreptu de trecere in folosulu armateloru russe;

3. Principatulu, in virtutea titluriloru sale seculare, se intre in stapanirea insuleloru si a gureloru Dunarii, impreuna cu insul'a Sierpiloru;

4. Se priméscа o despagubire, in form'a ce se va crede cea mai usióra si in proportiune cu poterile militarie ce a pusu in lupta;

5. Independinti'a se priméscа o consacrare definitiva si teritoriulu seu se fia neutralisatu.

Aceste cereri nu esu din domeniulu dreptului si alu ecitatii. Congressulu, dandu-le satisfacere, ar' dá Romaniei recunoscétórie positiunea unui statu in stare de a urmá lucrarea s'a de ordine, de civilisatiune si de progressu. Interessulu particulariu alu natiunei romane e in deplina armonia cu interessulu generalu alu Europei. Situatiunea geografica a Romaniei face, cá caus'a ei se fia si caus'a repausului si a pacii Orientului.

Si tocmai pentru ca e patrunsa de acésta convingere, tocmai pentru ca simte, ca luandu-i-se tiermulu celu mái insemnatu alu Dunarii si despartiend'o de mare, s'ar' compromite unu viitoriu, in care e numai ea singura interesata, se silesce a pastrá integritatea actuala a teritoriului seu si indrasnesce a sperá, ca tractatulu dela Berlinu, care are se fia substituitu tractatului dela Paris, va precisá in favórea s'a garanti'a dreptului publicu, alu carui principiu ei era asicuratu prin actulu europeanu dela 1856.

Plenipotentiarii Romaniei:

I. C. Bratianu,
Presiedinte alu consiliului de ministrii.

M. Cogalniceanu,
Ministru alu afaceriloru straine.

Vien'a, in 29 Iuniu 1878.

Domnule redactoru! Sum prea fericitu a-Ti poté comunicá respunsulu domnului Alecsandri la adress'a de felicitare, ce i-amu tramisu. Elu este adressatu romaniloru de aici prin dlu presiedinte alu societatii „Romani'a juna“ si suna in modulu urmatoriu:

„Domnule presiedinte! Cea mai scumpa satis„facere pentru mine este de a vedé aventulu vul„turescu si mandri'a de ginte a romaniloru de „astadi, si de a poté dice, ca am contribuitu si „eu la desvoltarea acestoru maretie, acestoru „renvietórie simtiri, cari inaltia fruntea neamuri„loru binecuventate de Dumnedieu.

„Frumosulu Albumu, ce mi-au tramisu din „Vien'a iubitii mei compatrioti, aflatori in acestu „orasiu, are pentru mine nu numai meritulu pre„tiosu alu unui omagiu, dér' mai cu séma acela, „de a-mi aretá comorile de viétia, de sperare, de „consciintia si de romanismu, ce se gasescu in „sinulu generatiei nóue.

„Am fostu dér' fórte petrunsu de poeticile „accente si de magulitóriele felicitari, ce mi-au „adressatu toti acei neaosi fii ai Latinitatii ro„mane, subsemnati in Albumulu loru; si vinu a „Ve rogá, dle presiedintè, se binevoiti a le spune „din parte-mi, catu me simtu de fericitu, de a „simtí in animele loru palpitarile animei mele si „catu le sum recunoscatoriu pentru urarile loru „amicale.

„Este o nemarginita mangaiere pentru sufle„tulu meu, de a me convinge, ca pe intinsulu „Romanimei cresce acuma o energica sementia de „vlastári, menite a deveni stejari poternici, poternici „infruntatori de furtuni!

„Primiti, dle presiedinte, asigurarea destinsei „mele considerari.

V. Alecsandri.“

Sperandu, ca vei dá locu acestui respunsu in colónele pretiuitului diuariu, co redigi, Te rogu primesce s. c. l.

B. M i h a i l u L a z a r u, technicu.

Brasiovu, in 29 Iuniu 1878.

Domnule Redactoru! In numerulu de Joi alu „Gazetei“ ai mentionatu ceva despre restautiunea Magistratului urbei Brasiovu. Cumcà sasii nu au alesu sufletu de romanu in Magistratu, aceea este adeveratu. Merita inse, cá publiculu se scia mai multe despre tóta afacerea acést'a.

Sciutu este, ca orasiulu Brasiovu este impartitu in 5 cercuri electorali. In unulu din acele alegatorii romani sunt in majoritate, — in unulu romanii, ungurii si sasii cam in asemenea numeru, éra in trei cercuri electorali sunt alegatorii sasi mai multi la numeru. — Sasii au decisu din vreme, ca in cele trei cercuri electorali, unde dis-

punu ei preste majoritatea alegatoriloru, se nu aléga, — si nici nu au alesu, in representanti'a comunale nici unu romanu séu unguru, ci numai sasi. Ba cá se fiu dreptu, au alesu si unu grecu; este inse cunoscutu, ca grecii brasioveni tienu totdeauna cu sasii, dupa cumu veti vedé din cele urmate. Astfeliu si-au asecuratu sasii majoritatea in representanti'a comunala pre deplinu.

La alegerile in representanti'a comunale romanii au dobenditu 29 membrii, din 100, éra ungurii nici unulu. Intre 100 virilisti sunt 14 romani, déra fiiindu-ca unulu erá si alesu, a primitu alegerea si asia dintre romani au remasu virilistii 13 la numeru.

Astfeliu intre 200 membrii ai representantiei comunale in Brasiovu, popu'atiunea romana, care face maioritatea relativa a locuitoriloru acestei cetati, amesuratu favorului ce l'a facutu art. L. XXIII la a) 2 cetatiloru, mai bine dicundu sasiloru in fundulu regiu, este representata prin 42 membri intre 200. Ungurii au 8 virilisti. Romanii, inaintea alegerei Magistratului s'au reunitu intr'unu partitu si aleguudu unu comitetu de actiune, acest'a s'a pusu in atingere cu capii partiteloru sasesci, spre ai indemná, cá in Magistratu se primésca si romani, in specialu unu senatoru.

Sasii la inceputu se grupara in trei partite, una a versaillistiloru numita dela ospatari'a ce pórta numele „Versailles", alta a celoru dela „Raportu" numita dupa ospetari'a de acelu nume si a trei'a partita botezata a „malcontentiloru."

Capii celoru doue partide d'antaiu au dechiaratu din capulu locului, ca ei numai sasi alegu in Magistratu, si intruniudu-se intr'o conferintia comuna si-au facutu una celeialalte concessiuni, cu privire la divergintiele ce esistau intre ele numai cu privire la unele persóne; au aflatu modulu, cumu se-si asiedie fiacare fii si generii in Magistratu si astfeliu au devenitu unu partitu.

Fractiunea malcontentiloru, cumu asecurau ei, 40 la numeru, a alergatu la romani, si i-au provocatu, cá se faca aliantia cu densii, pentru cá se restórne laolalta patricismulu si nepotismulu sasescu si se compuna unu Magistratu din persóne de capacitate, patrunsi de binele comunu si scutiti de interessele private. Romanii au primitu; ungurii si nemtii s'au alaturatu. S'a compusu in cointielegere list'a amploiatiloru pentru Magistratu. Romanii au facutu tóte concessiunile, cate le pretinsera sasii si in list'a celoru alegendi au pusu unu singuru senatoru romanu, — omu de stima si cu calitati superióre candidatiloru sasi; alta nimicu! Vine diu'a alegerei. Partitele intrunite votéza laolalta pana la postulu de senatoru, carele erá destinatu pentru romanu. Se face votarea si pentru acestu postu si ce se vedi, candidatulu romanu a obtienutu numai voturile romaniloru, unguriloru, a nemtiloru si aloru doui sasi, cari inse nu se tieneau de partitulu sasescu aliatu cu celu romanescu. Sasii coalisati cu romanii si grecii, cari inca promiteau a votá pentru candidatulu romanu, votara in contra nóstra. Romanii inse cu tóte acestea, conformu parolei date, au votatu pana in finitu dupa list'a compusa cu sasii coalisati.

Cumu s'au abatutu sasii preste nóptе dela pactulu facutu cu noi, nu scimu, din totulu inse invetiaramu adeverulu, pe care-'lu puse-si si d-t'a dle redactoru la finea notitiei din „Gazeta": ca noi romanii se fimu mai tenaci si mai energiosi in aperarea intereseloru nóstre, decatu amu fostu pana acuma. — Au disu cei vechi, ca „graeca fides nullu fides"; noi mai potemu adauge si: „saxonica fides nulla fides, et si est fides non est fida!"

Unulu din cei pacaliti.

Avisu!

Adunarea generala a „Despartiementului XI alu Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului rom." se vá tiené la 16 Iuliu a. c. st. n. in comun'a Basesti, la care a participá se invita cu totu respectulu dd. membrii, onorat'a inteligintia romana si toti amicii culturei nóstre nationale.

Simleulu-Silvaniei la 28 Iuniu 1878.

Alimpiu Barbolovicin,
vicariu for. eppescu. alu Silvanici si directorulu desp. XI.

Societatea studiului limbeloru romane.

(Reportulu presentatu de d. Roque-Ferrier.)

(Urmare si fine.)

Peste puçinu voru fi doue mii ani, de candu Virgiliu scriá acestu maretiu hexametru latinu:

Tu regere imperio populos, Romane, memento. (Romane, aduti aminte, ca'ti apartiene se domnesci popórele prin comanda.)

Si contimporanii lui Virgiliu si posteritatea nu poteau se véda in acestu versu de catu o incuragiare pentru cucerirea violenta; noi in Cantulu Latinului, ce vomu avé se incununamu, nu vedemu nimicu, care se ne impedice a intinde o mana de pace tutuloru acelor'a, cari vinu anulu acest'a se se asiedie fratiesce la més'a Franciei. Gint'a Latina este prea mare pentru a fi gelósa de vreun'a din surorile ei. Ce ar' potea se invidieze ea; ea care posede cele mai intinse si mai bogate campii ale lumei, acele campii ale Canadei, Paraguay si Brasiliei, ce vor' nutri póte inaintea sfirsitului acestui veacu milióne si milióne de ómeni si voru constitui natiuni totu asia de infloritórie si poternici, cá cele mai poternice de acuma. Ce ar' potea se dorésca ea cá gloria si cá multiumire intelectuala, ea, a carui'a unulu din fii petruudea secretulu miscariloru Cerului, pe candu unu altulu gasea o lume ascunsa sub unde; ea, a carei eterna epopea luà nascere la Carthagin'a si resuná in Lybi'a, pe care Asi'a o asculta ingenunchiata la piciorulu altareloru, Americ'a in paduruile sale intinse, ce resuna mai tardiu la Lepante si trei veacuri in urma in Egypt, candu armatele francese facura se lucésca in ochii sei unu semnu de glori'a si de libertate.

Them'a premiului, fundatu in 1875 de d. Quintanu y Combis, indica, ca Cantulu Latinului trebuiea se fia consideratu, cá unu cantu de ginta, potendu prin mijloculu traducerei pe acelasi rithmu, se devina comunu tutuloru popóreloru ce vorbescu o idioma esita din limb'a latina. Cincidieci si siése de poeti, din punctele cele mai diferite ale domeniului neo-latinu si in principalele idiome ale acestui domeniu, au respunsu la apelulu societatiei limbeloru romane. Juriulu, insarcinatu a examiná operile loru, era compusu din dd. de Quintana, presiedinte, Mistral de Tourtoulon, Obedenaru, Ascoli si Alfons Roques-Ferrier, secrètariu. In unanimitatea membriloru sei, juriulu hotari, ca nu potea se hesite de catu intre doue bucati, un'a adresata din Mircesci, (Romani'a) la 29 Decembre 1877, alta din Barcelon'a, la 9 iuliu acelasu anu.

Este óre acést'a o alusiune indepartata la Franci'a si la ace'a, care fù marea s'a liberatóre in veculu alu XV-lea, nimicu nu o póte spune; cu tóte acestea, gintea latina este representata in cantulu dela Mircesci, cá o vingina cu carmeni dulci, inaintea carei'a streinulu se inclina. Dér' ea nu este numai o vergina, ea este si o regina, care domnesce celelalte ginte ale universului; pe frunte o stea divina, ce lucesce prin timpii seculari. Asiediata pe tiermulu marii, se oglindesce in splendidulu sóre ce o incongura. Este aprópe Beatricea unui Dante romanu, acésta tenera féta, care are pentru dens'a tóte comorile pamentului, care le imparte de o potriva si voiosu cu surorile sale, dér' care, intocmai cá si Jeana d'Arc, devine teribila candu o provóca cineva si candu 'si apera dreptulu seu. Poetulu, care a coloratu acésta marétia inspiratiune cu stralucirile versuriloru ale Vita nuova, a incercatu fara indoiéla, inainte de a intrá in calmulu unei poesii atatu de inalte, dificultatile vietiei, a cunoscutu pericolele si tristetiele sale. Elu descrie admirabilu Cantulu seu Latinu prin acésta strofa, in care elu presupune, ca tóte gintele lumei voru compará impreuna in ceru si ca, singura, gint'a latina, va potea pretinde, ca a representatu pe pamentu pe Ddieu, care o va judecá. „In diu'a cea de judecata, dice elu, candu façi'a in ceriu cu Domnulu santu — latin'a ginta va fi intrebata — ce ai facutu pe acestu pamentu — ea va respunde susu si tare: — O Dómne, catu in lume-amu statu, — in ochii sei, plini de admirare, — pe tine te-amu represintatu.

A dou'a bucata este evidentu oper'a unui poetu cu alura mandra si nervósa, cu junetia si afirmatiune ardiendu; versurile sale sunt eminamente populare. Catu timpu ne va remané in minte, dice elu, imagin'a viia a timpului trecutu; catu timpu marea Romei va impinge valurile sale pe tiermii nostri, si catu timpu ne va inegri arsiti'a acelui sóre ce este emblem'a trainda a gintei latine, catu timpu granele voru implé hambarele Franciei, Spaniei, Portugaliei, Italiei, vomu fi latinii in afara, latinii in intru, mereu latini!

Rare-ori, dloru, juriulu poeticu s'a gasitu in façi'a a doue poesii de o asia superioritate in compunere. La simplitatea plina de marire a poesiei romane, la serenitatea colórei sale orientale, poteau fi opuse alur'a viia si franca, mandri'a de afirmatiune a poesiei catalane. Era evidentu, ca juriulu se afia in façi'a a doui poeti-maiestrii. Dupa o lunga esaminare, juriulu se pronuntia in favórea celei de antaiu si 'i atribuì cup'a dlui de Quintana; a dou'a are dreptu recompensa ramur'a de laurn in argintu de pe tiermulu Montpellier).

Deschiderea plicuriloru pecetluite ne-a facutu cunoscutu, ca poesi'a din Mircesci era datorita marelui poetu latinu dela Dunare, Vasile Alesandri; ér' poesi'a catalana lui Francesch Matheu y Fornells, pe care amiculu, ce'i vorbesce in acestu momentu, nu crede a'lu flatá, proclamandulu unulu din marii poeti ai Cataloniei.

Atribuindu cup'a data de d. de Quintana dlui V. Alesandri, juriulu nu'si terminase inca sarcin'a; 'i remanea se semnaleze diferitele merite ale catorva poesii in adeveru remarcabile, primite din Spani'a, Franci'a, Itali'a si chiaru Americ'a meridionala.

Déca poetulu Romaniei ar' fi potutu, ca si d. Matheu y Fornells, se vina se primésca, aici chiaru, premiulu ce'i este decernatu, 'i-asi fi cerutu voi'a se me servescu de amintirea acestui rege, a carui statua equestra se dreséza in centrulu acestei preamblari; si, facêndu apelu la cuventulu celebru ce elu adresà nepotului seu, atunci candu acest'a 'lu parasiea spre a se duce se domnésca asupra Spaniei, Indiei si jumetate Itali'a: „Nu mai sunt Pyrenei", 'i-asi fi cerutu, dicu, voie se me autoriseze se repetu acestei adunari: „Nu mai sunt astadi Carpati, nici Pyrenei!" Catu timpu va murmurá pe tiermurile nóstre plangerea eterna a marei Rome, catu timpu ventulu mistralu va suflá asupra nóstra cu mare furia si catu timpu ne va parlì arsiti'a sórelui, vomu fi latini, latini in afara, latini in intru, mereu latini:

Mentres ressone per nostres platges
Del mar de Roma l'etern udol,
Y'l mestral infle ses amples ratjes
Y'ns petoneje la llum del sol,
Serem llatins,
Llatins a fora, llatins a dins,
Sempre llatins.

(Dupa „Press'a.")

☛ Cu 1-a Iuliu stilu vechiu se incepe unu nou abonamentu la „Gazet'a Transilvaniei" pentru semestrulu alu II-lea 1878.

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu espira cu 30 Iuniu st. v. cá se grabésca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li sé tramita fói'a regulatu.

PLEVN'A.

(Urmare si fine.)

Acésta di sosesce, ca-ci inzedar' Osmanu
Astépta, cá se-i vina scapare din Divanu
Ori-cate ajutórie de glasulu lui chiamate
De cetele dusimane in cale 'su desarmate.
La Dunare romanii 'i-alunga cá pe turme
Si-a lui Osmanu rabdare o face se se curme;
Ca-ci fómetea l'ajunge si gerulu l'amortiesce, —
Deci ér' apuca spad'a se móra vitezesce,
Se pune 'n fruntea ostii pe Sioimulu seu calare
Si fulgerandu cu spad'a le dice cu glasu mare:
„De candu e semilun'a stapana pe Balcanu
N'a fostu amenintiata de-unu astfeliu de dusimanu;
Si totu a fostu de spad'a si braçiulu vostru tare
Isbitu in umilintia si-adusu la desperare.
De n'ar' fi fostu ghiaurii din Iflak si Bogdanu,
Noi póte-amu fi acuma colo la Akierman.
Dér' e mai reu de densii aici in tiér'a nóstra,
Ca-ci sórtea si viéti'a li-e pusa 'n man'a vóstra.
Ajungemu noi acolo si tiemu si mai departe,
Dér' ale loru colóne voru fi de séra sparte;
Si-'oru fi fora indoiéla, ca-ci fric'a i-a 'nghietiatu,
De candu a vóstre spade de Plevn'a i-a legatu.
Aduceti-ve-aminte, ca-a nóstra 'mperatia
Adi este radimata pe-a vóstra barbatía,
Si-al fiacarui nume din voi va stralucí
Din seculi pana 'n seculi, catu lumea va traí!
Si cá 'ncercarea vóstra se fia 'ncoronata
Loviti antaiu de tóte a russiloru armata;
Ca-ci dorobantii ceia sunt iuti cá nisce lei,
De si mai mici la numeru, dér' mai vitezi cá ei,
Si póte v'ar' infrange in setea loru nebuna,
Ce-i mana adi in lupta cu vechi'a semiluna.
Dér' catu de bravi se fia, de voru vedé odata
Ca-armat'a moscovita de voi e sfarimata,
Curagiulu 'lu voru pierde vediendu trantitu colossulu
Si fora se-ne astepte ne vorn intórce dosulu. —
Si-acumu vitezii Plevnii si mandri veterani
Smunciti din téca spad'a si-o 'nfigeti in dusimani!
De voru perí acestia, nu-e nimeni se v'oprésca
De-aiceá pan' la Moskwa, la Mekka chrestinésca!"
— Dicundu acestea vorbe comand'a o rostesce
Si semnulu semilunei cu spad'a-lu zugravesce.
„Allah!" respundu moslimii cu focu de resbunare,
De tremura-atmosfer'a de falnic'a vibrare.
„Allah!" le par' ca dice si ceriulu preste ei,
E Mahomet profetulu, ce-si vede fii sei!
Si-acumu cá unu torinte incepe totu-odata
Spre vale se se verse selbatic'a armata.
Muscalii si romanii privescu in nemiscare,

Spre care parte und'a 'si cauta-a sa carare.
— Cá omulu, candu viséza in friguri de lingóre
Cumu cade printre nouri unu monstru lungu din sóre,
Ce imple totu otarulu si hold'a i-o turtesce
Si catu de lata-e luuc'a elu totusi se 'ntetiesce,
Se terae pe fóle, curmatu de greutate
Si imple de 'ngrozire a s'a vecinatate:
Asia se pare und'a vitézului Osmanu,
Ce astadi vrea se rumpa paretele dusimanu.
Din ce in ce mai iute in vale sierpuiesce,
Pan' lini'a russésca cu capulu o lovesce.
„Allah!" racnescu acuma colónele turbate
Si fulgere de spade se vedu incrucisiate.
Muscalii din reduta o salva-asurdiatória
Descarca preste densii, dér' ei incepu se sbóre!
Cá undele din mare, lovite de Orcanu,
Ce fruntea le-o resfrange si-o bulbuca in limanu,
Si-acolo o arunca, o 'naltia si-o isbesce
De malu, catu nici acesta potopulu nu-'lu opresce:
Asiá se vérsa turcii din vale spre redute
De-si paru nisce fantóme si umbre nevediute;
Ca-ci russii, for' se scia de unde-au resaritu,
Cu mii si mii de spade in frunte s'au treditu; —
Cá omulu candu zaresce naluci ingrozitórie
Si-arunca totu ce are si fuge pana móre:
Asia arunca russii si arme si povara
Si grabnicu din redute alérga 'n campu afara,
Er' turcii cu iutiéla de fulgeru navalescu
Si-o grindina de glóntie in laturi respandescu. —
Colón'a cea vitéza a bravului Osmanu
A ruptu acumu cu totulu paretele dusimanu.
Muscalii dau navala voindu se-i tiena calea,
Dér' turcii cu cadavre russesci acoperu valea.
Balaurulu se 'ndésa si trece printre ei, —
— O Dómne, fia-ti mila de bieti chrestinii tei!
Ca-ci déca semilun'a castiga pe Osmanu,
Russi'a 'ntrégа plange si umbr'a lui Traianu!
Scapatu-le-a din cursa teribil'a armata, —
— Candu colo ce s'aude din Griviti'a turbata?
Se pare, ca e Olympulu, din car' versá odata
Betranulu Joe 'n lume furtun'a ne'nfrenata.
Din culmile iernatici prin aerulu ghietiosu
Patrunde-alu Romaniei glasu falnicu, schinteiosu. —
— Cá órecandu Vesuvulu, candu totu ce-avea in sine
A 'mprasciatu cu gróza in sferele senine
Si négr'a-i resuflare preface 'ntr'o clipeala
A ceriului lumina in nópte infernala,
Pompeii, Herculanum prin rapedile unde
C'unu munte de cenusia pe veacuri le ascunde
Si-imbraca totu ce zace din munte pana 'n malu
In haina de teciune de lava si metalu:
Asia reversa astadi ostirea romanésca.
Potopulu seu de glóntie in und'a paganésca.
Acésta se 'ngrozesce si candu p'aci se tréca,
In plói'a de vapae din Griviti'a se 'néca! —
Vediendu acea napaste moslimii din-apoi
S'arunca 'n desperare in falnicii eroi,
Se 'ncérca se-i arunce, se-i sparga spre otaru,
Cá fratii loru din frunte se-si afle drumulu ér';
Dér' n'au sciutu sermanii, ca ochiulu de vitézu
Privesce totdeuna primejdiei 'n obrazu! —
— Ridica-ti musa glasulu si bate 'n córde tare
S'audia tóta lumea, ce-e vulturu-'n turbare,
Ce-si vede-a sa viétia de sierpi amenintiata,
Candu vreau se-'lu otravésca de dóue parti odata:
Cu ciocululu seu pe unii cá fulgeru-i sdrobesce,
Er' arip'a-i marétia pe altii i-ametiesce.
Romanii de pe culme se lasu cá o lavina
Si-o salva orbitória impróska din colina;
Er' russii, caroru foculu romanu le face ventu
Dau ér' in turci navala si-i culca la pamentu.
In caosu se preface totu planulu de bataie,
Pe car' s'amestecu spade, fumu, glóntie si vapae.
Cá ceriulu, candu se 'nchide cu nouri de furtuna
Si-orcanulu, candu d'in drumuri totu prafulu-'lu aduna
Si 'n nouri-'lu arunca, ce 'néca azuru 'ntregu,
Er' tunetele dese in furía se 'ntrecu:
Asiá vezduhulu Plevnei se 'nchide cá mormentulu,
Er' tunurile urla de tremura pamentulu.
D'in Griviti'a la vale romanii se cobóra,
Si-a turciloru colóna cá lantiulu o 'nconjóra;
Acesti-a 'n façi'a mortiei — vre-o sieptе mii soldati, —
Aruncu d'in mana arm'a si toti se dau legati
Si pléca cu romanii la Plevn'a desiertata, —
— O di cu-atata sange si mórte cumperata! —
— Osmanu de foculu strasinicu din Griviti'a orbitu,
In furc'a moscovita se vede intiepenitu, —
Nu-i chipu de inaintare, nu-e pórta de esire
Si, cauta deci in Plevn'a scapare si scutire, —
Dér' spaim'a mortiei cauta din ochiulu vitejescu,
Vediendu de-asupra Plevnei stindartulu romanescu.
— Din spate-i vérsa russii o plóie de metalu,
Ranitu de-unu glontiu in pulpa, elu cade de pe calu,
Acést'a lovitura, acést'a mica rana
O simte totu divanulu si Pórt'a otomana,
Ca-ci i-a facù se cada in pulbere-unu barbatu,
De-alu carui bratiu puternicu destinu-'i fù legatu.

Cá gandulu sar vitejii, si-lu punu de nou calare,
Er' altii, plini de spaima, dau semnulu de predare.
„O, stati! le striga bravulu, asiá curundu uitati,
Cà nu mai vitejiei aveti ce ve 'nchinati?
De-acei, ce nici odata, in façia uu v'au statu,
Decate-ori in lupta cu voi s'au incercatu,
De-acei ce adi cu spaima in laturi s'au feritu
Candu ochii' loru nemernici, cu voi s'au intalnitu
De-acei, ce si acuma se vedu inprasciati
Vreti voi cu grea ocara, se ve vedeti legati?
Sariti din umilintia! la Plevn'a se-alergamu,
Si celoru, ce se cade cununa se le-o damu;
Cà-ci dragii mei, Romanulu, acelu vitézu piticu,
Ce scapà pre gigantulu, nici caudu nu este micu!
Aidemu se damu de scire la lume, ca Osmanu,
Se pléca semintiei si umbrei lui Trajanu"
La aste vorbe suna signalulu de fanfara
Er' céta se rapéde si sbóra cá o pára.
Nu-e góna de isbanda, nu-e marsiu de biruintia,
Ci-e gon'a aceloru ómeui, cari fugu de umilintia! —
Muscalii dela spate remanu intiermoriti,
Vediendu-se pre campulu de glorii parasiti.

Er' firele electrici din Plevn'a spunu la lume,
Cà colo josu la Istru se 'naltia-unu falnicu nume;
Cà Plevn'a cea fatala, abisulu infernalu,
La car' tragea de mórte imperiulu colosalu,
La car' gemea Russia, adi este astupatu
Cu vechi'a defaimare ce-a colo s'a 'ngropatu
Acei, ce mai-'nainte pareau a fi 'nghititi
De-a veacuriloru unda, la mórte osenditi,
Se scóla fara veste si arunca cu dispretiu
Calumnia 'n obrazulu dusimanului sumetiu.
In loculu ei se 'naltia, poterea, viteji'a
Ce scapa chrestinismulu si mantuie Russi'a.
Pierduta 'n cursulu lumei, cá stéu'a calatoria,
Ce nóptea imple ceriulu cu-o mare de splendóre,
Apoi dispare éra, cá foculu unui visu,
Cu fruntea 'ntre planete, cu cód'a prin abisu,
Din firmamentu çadiuta in négr'a adencime
In veacuri pribegesce, uitata de-omenime:
Adi stéu'a Romaniei, pre ceriu se vede eara,
Cá-unu cometu giganticu, cu cóm'a lui de para.
Splendórea lui de sange vestesce uimicire
Aceloru, ce s'arunca in cursu-i de marire;
Ear' prietiniloru spune, prin radi'a ei maréti'a,
C'a-aduce-o era noua de vecinica viétia,
Si cumca-'si are cursulu ficsatu de Dumnedieu
Si loculu celu de frunte pe firmamentulu seu!

Vien'a la 15 Maiu.

Basiliu Michailu Lazaru.

Diverse.

(Pregatiri pentru ocuparea Bosniei) Din Vien'a i se anuntia lui „Pester Lloyd" ca generalulu br. Philippovici e numitu comandantu-capu alu trupeloru, cari voru ocupá Bosni'a si Herzegovin'a. Aceeasi fóia afla ca comptabilitatea administratiunei financiare a aceloru provincii va fi supusa controlei ministeriulu de financie comunu din Vien'a. Se scie ca de multu a fostu compusu intregu apparutulu administrativu, care va functiuná in nouele provincii si ca sunt deja numiti toti impiegatii superiori. Acum'a trupele dela fruntaria astépta numai ordinulu de plecare. Din Berlinu se anuntia ca divisiunea Szapáry va trece Marti'a viitóre fruntari'a si ca totodata se va adresá o proclamatiune catra bosniaci. —

(Hödel si Nobiling.) In 8 si 9 Iuliu a. c. va avé locu inaintea tribunalului din Berlinu processulu in contra tinichigiului Hödel din Lipsc'a pentru atentatulu incercatu in contra imperatului la 11 Maiu a. c. Voru fi chiamati 38 martori. — Alu douilea atentatoriu Nobiling se afla cevasi mai bine. Elu se redica din patu, are apetitu de mancare si respunde ici colea cate unu cuventu. Intrebatu fiindu déca se simte mai bine, respunse c'unu zimbetu: „ceva". La fiecare vorba, ce-o pronuntia zimbesce, de aci se conchide, ca e alienatu de minte. Caus'a slabirei mintei lui Nobiling se fia ran'a dela capu, care i-a causatu o scurgere partiala de creeri.

(Canteculu Gintei Latine, presentatu in Societatea Kisfaludyana.) Cetimu in „Famili'a": „Impartasiramu deja, ca redactorulu foiei nóstre a tradusu in limb'a ungurésca poesi'a premiata la Montpellier a dlui V. Alecsandri. Acuma adaugemu, ca traducatoriulu — voindu s'o introduca in publicitatea ungurésca intr'unu modu catu mai demnu de marele nostru poetu — si-a presentatu traducerea in siedint'a dela 26 l. c. a Societatii Kisfaludyane, principal'a societate beletristico-estetica ungurésca. Cu ast'a ocasiune Iosifu Vulcanu a facutu — petrecutu de atentiunea generala a membriloru si a publicului — antaiu istoriculu acestei creatiuni poetice, apoi a cetitu insasi traducerea. Poesi'a a produsu efectu mare si autorulu a fostu aclamatu. Directorulu celei mai respandite foi beletristice illustrate unguresci: „Vasárnapi Ujság" numai decatu a si cerutu traducerea spre a o publicá in fói'a s'a, unde aceea va si aparé."

Sciri meruute din intru. Cetimu in „Tel. Rom." ca Vineri,, in 16 (28) Iuniu s'a celebratu in catedral'a din Sibiiu unu parastasu solemnu in memori'a fericitului archiepiscopu br. de Siagun'a, pontificandu Escl. S'a metropolitulu Mironu Romanulu. — Aceeasi fóia publica program'a esameneloru publice la institutulu Andreianu pedagogico-teologicu gr.-or. din Sibiiu, care se voru tiené in dilele din 19 pana in 29 Iuniu v. 1878. — Din Beiusiu ni se scria, ca la gimnasiulu de acolo s'au finitu esamenele de maturitate in 20 Iuniu st. n. Au fostu aprobati la acestu esamenu cu totulu 20 maturisanti. — „Fami'i'a" afla, ca de urmatoriu a lui Andreiu Papp in presiedinti'a consistoriului gr.-or. romanu din Oradea ar' fi desemnatu R. D. Iosifu Belesiu, actualulu protopopu alu Totiaradiei.

Sciri meruute din Romani'a. — Se latise faim'a in Bucuresci, ca d. Cogalniceanu se va intórce in capitala. „L'Orient" rectifica faim'a, dicendu, ca d. Cogalniceanu are o missiune la Berlinu si, pana ce nu 'si-o va implini, nu póte fi vorb'a de reintórcerea s'a. Totu acést'a fóia desminte si scirea adusa de „Polit. Corr.", ca d. Bratianu ar' avé intentiunea de a reveni la Bucuresci inainte de a se fini Congressulu. — „Romanulu" de Sambata amintesce, ca d C. A. Rosetti, actualulu ministru de interne, renuntiase, inca de candu fusese alesu presiedinte alu camerei, la directiunea diuariului („Romanulu"), care de atunci s'a incredintiatu dlui Emil Costinescu. „Romanulu" apartiene partitului, ce este la guvernu, dér' nu e unu organu directu alu guvernului, din contra 'si pastréza deplin'a libertate de apretiare in politic'a interna cá si in cea esterna. — Din Bolgradu (Basarabi'a romana) i se scrie „Rom. Lib." intre altele . . . „Russii se geréza inca de pe acuma cá guvernanti ai acestei parti din Basarabi'a. Construescu poduri, magazii de deposite, potu dice chiaru, ca se fortifica pe marginile riverane. Tóte aceste ne facu a conchide pe noi romanii de aici, la sigur'a retrocedere a Basarabiei si pentru care bulgarii locului salta de bucuria (!)." — D. Dem. Bratianu a sositu Joi séra in Bucuresci dela Constantinopolu. — „Monitoriulu" publica legea, prin care se autoriséza tóte comunele urbane din Romani'a, a avé politia municipala. — O femeia din comun'a Rajistea, jud. Doljiu a nascutu in 3 Iuniu trei copii gemeni, doui de secsu barbatescu si unulu de secsu femeninu. Copii sunt senatosi, mam'a loru inse e greu bolnava. — „Rom. Lib." comunica, ca clubulu tinerimei din Bucuresci a tramisu lordului Grey o telegrama, prin care isi manifesta recunoscinti'a pentru aperarea simpatica ce face drepturiloru Romaniei, amenintiate de locomi'a russésca. — Aceeasi fóia afla, ca in mai multe familii din Bucuresci se da feteloru o instructiune clasica. Acumu 3 ani copilele profes. Tanasescu au depusu cu succesu ecsamenu de cursulu inferiora alu liceului; la 1876 copil'a dlui Cristofi din Craiov'a a obtienutu cu distinctiune diplom'a de bacalaureatu; in anulu acest'a a datu la S. Sav'a dsiór'a Cristodoritu cu succesu esamenu de clas'a V; fiic'a ministrului Bratianu de clas'a III; copil'a istoricului Hasdeu si a dlui Bilcescu de clas'a.

Sciri ultime telegrafice.

Berlinu, 2 Iuliu. Siedinti'a de astadi a congressului a duratu $3^1/_2$ óre. Se asigura ca Romaniei i se va lasá partea nordica a Basarabiei si cá desdaunare de resbelu va primi Dobrogi'a si inca o mica bucata de pamentu pe malulu dreptu alu Dunarei (?!) Delegatii serbi se fia fórte multiamiti cu succesulu dobenditu. Muntenegrulu va primi cetatea Antivari, care va fi declarata neutrala si in a carui'a portu voru avé dreptu se stationeze naile de resbelu austriace (!?)

Bucuresci, 3 Iuliu 12 óre la amieadiu. (Telegramu specialu alu „Gazetei Transilvaniei") Ultimele telegrame sosite aci contradicu telegrameloru de eri. **Discussiuuca pentru Basarabi'a contiuna in congressu.**

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 3 Iuliu st. n. 1878.

5 % Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.76	Oblig. rurali ungare .	77.—
5 % Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.16	„ „ Banat-Timis.	77.75
Losurile din 1860 .	114 10	„ „ transilvane.	—.—
Actiunile bancei nation.	811.—	„ „ croato-slav.	78.75
„ instit. de creditu	232.—	Argintulu in marfuri .	103.60
Londr'a, 3 luni. .	118.75	Galbini imperatesci .	5.62
		Napoleond'ori . . .	9.49
		Marci 100 imp. germ. .	58.60

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.